สรุปงานประชุมวิชาการนิตินโยบายอากาศและอวกาศ ครั้งที่ 2
THAILAND'S SECOND AIR AND SPACE LAW AND POLICY COLLOQUIUM
วันพฤหัสบดีที่ 12 และวันศุกร์ที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2567
เวลา 08.30-16.30 น.
จัดโดยศูนย์กฎหมายระหว่างประเทศ และโครงการสถาบันกฎหมายขนส่งและพาณิชยนาวี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ ภาควิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สมาคมกีฬาทางอากาศและการบินแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมนักบินไทย และ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

ลลิล ก่อวุฒิกุลรังษี (ผู้เรียบเรียง)

งานประชุมวิชาการนิตินโยบายอากาศและอวกาศ ครั้งที่ 2 เป็นงานประชุมด้านกฎหมายอากาศและอวกาศที่จัดทุกๆ 2 ปี ในการจัดงานครั้งนี้มีพันธมิตรทางวิชาการและภาคปฏิบัติร่วมเป็นเจ้าภาพร่วมด้วย โดยรูปแบบงานแบ่งเป็น 2 วัน วันแรกจัดที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และวันที่สองจัดที่ภาควิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หัวข้อหลักงานสัมมนาในครั้งนี้เป็นเรื่อง “ธรรมนูญการบินระหว่างประเทศในยุคเปลี่ยนผ่าน และนิตินโยบายอวกาศในยุคอวกาศใหม่” เนื่องจากอนุสัญญาการบินพลเรือนระหว่างประเทศหรืออนุสัญญาชิคาโก ค.ศ. 1944 ครบรอบ 80 ปี ส่วนกฎหมายอวกาศก็เข้าสู่ยุคที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนเศรษฐกิจอวกาศ (space economy) และภาคเอกชนจะเข้ามามีบทบาทในการใช้อวกาศในเชิงพาณิชย์

ในวันที่ 12 ธันวาคม งานสัมมนาเริ่มต้นด้วยกล่าวเปิดงานโดย ศ.ดร.ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพาณิช จากกนั้นเป็นการกล่าวปาฐกถานำ เรื่อง “นโยบายศูนย์กลางการบินกับการพัฒนากฎหมายการบิน” โดย พลอากาศเอก มนัท ชวนะประยูร ประธานที่ปรึกษา กองทัพอากาศ ก่อนเข้าสู่หัวข้อครึ่งเช้าในประเด็นธรรมนูญการบินระหว่างประเทศในยุคเปลี่ยนผ่าน ประกอบด้วยวิทยากรนำเสนอหัวข้อดังนี้ คุณสมชาย พิพุธวัฒน์ หัวข้อ “80:70

กฎหมายการบิน” ผศ.ดร.ลลิล ก่อวุฒิกุลรังษี หัวข้อเรื่อง “พัฒนาการและข้อพึงปรับปรุงของอนุสัญญาชิคาโก ค.ศ. 1944” คุณประเสริฐ ป้อมป้องศึก หัวข้อเรื่อง “อนุสัญญาชิคาโก ค.ศ. 1944 - นิติปุราณะ หรือ นิตินวัตกรรม” กัปตันพุฒิพันธ์ เธียรวรรณ นำเสนอหัวข้อเรื่อง “การกำกับดูแลการบินอย่างต่อเนื่องบนฐานคิดเชิงประสิทธิภาพ” และพลอากาศตรี วุฒิ น้อยเชี่ยวกาญจน์ เรื่อง “การเดินอากาศของอากาศยานราชการ” หัวข้อทั้งหมดในช่วงเช้าสะท้อนภาพจากอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มการทำงานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศที่ต้องใช้บังคับกฎหมายที่ร่างมาตั้งแต่ 80 ปีก่อนให้เข้ากับยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีทางการบินเปลี่ยนแปลงไป และนอกจากการใช้บังคับกฎหมายแล้ว องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศยังต้องกำกับดูแลให้รัฐสมาชิกนำกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานและข้อปฏิบัติที่แนะนำไปปฏิบัติในระบบกฎหมายภายในซึ่งนับเป็นความท้าทายสำคัญ

ต่อจากนั้นผู้จัดงานสัมมนาได้รับเกียรติจาก ดร.กำพล อดิเรกสมบัติ บริษัท เอเทนติค คอนซัลติ้ง จำกัด ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ยุทธศาสตร์ข้อมูล : นัยต่อธุรกิจท่องเที่ยวและการบิน”

ในช่วงบ่าย รศ.ดร.สมภพ ภูริวิกรัยพงศ์ กรรมการ กสทช. ให้เกียรติกล่าวปาฐกถานำเรื่อง “ภารกิจของ กสทช. กับกิจการอวกาศ” และต่อด้วยการนำเสนอในหัวข้อหลักเรื่อง “นิตินโยบายอวกาศในยุคอวกาศใหม่” ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.สุวิจักขณ์ จันดาพันธ์ ในหัวข้อ “การกำเนิดยุคอวกาศใหม่” คุณประเสริฐ ป้อมป้องศึก และ ผศ.ดร.ลลิล ก่อวุฒิกุลรังษี ในหัวข้อ “ข้อตกลง Artemis Accords” พลเรือเอกทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์ หัวข้อ “กิจการดาวเทียมสื่อสารของไทย” น.อ.อนุกูล อ่อนจันทร์อม หัวข้อ “การยกระดับ SSA ไปสู่ SDA ของไทย” และ ดร.ทศพร ลีพึ่งธรรม หัวข้อ “ห้วงอากาศและห้วงอวกาศกับการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา”

ในช่วงสุดท้ายเป็นปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ธุรกิจเทคโนโลยีอวกาศ” โดยคุณเอกชัย ภัคดุรงค์ บริษัท สเปซเทค จำกัด

งานประชุมในวันที่สองจัดขึ้นที่ห้องประชุม 17202 ชั้น 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยแบ่งเป็นสองภาคส่วนหลัก คือ ภาคอากาศ และ ภาคอวกาศ โดยได้เน้นไปที่นโยบายและประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการการบินและอวกาศในประเทศไทยและระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นด้านเศรษฐกิจอวกาศ ความมั่นคงทางอวกาศ และความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและกิจกรรมในห้วงอวกาศ

ในช่วงเช้าคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้เกียรติกล่าวเปิดงาน หัวข้อช่วงเช้าคือเรื่อง “นิตินโยบายเกี่ยวกับกิจการการบิน” ประกอบด้วย 5 หัวข้อย่อย คือ “การบิดเบือนนโยบายการกำกับดูแลท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์” โดย อ.ดร.นวทัศน์ ก้องสมุทร “การพัฒนาสนามบินในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” โดยคุณฐิติพล มาเห็ม “การใช้ชีวะมิติเพื่อตรวจสอบยืนยันตนสำหรับผู้โดยสารทางอากาศ” โดย ดร.สิทธินัย จันทรานนท์ หัวข้อ “Airlines and Advanced Air Mobility” โดยคุณปิง ณ ถลาง และหัวข้อ “การพิจารณาขอบเขตตลาดสำหรับการให้บริการขนส่งทางอากาศ” โดยคุณเกียรติพล ตันติกุล

หลังจากนั้นเป็นการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “กีฬาทางอากาศกับศูนย์กลางการบิน” โดย พลเอกศุภวุฒิ อุตมะ จากสมาคมกีฬาทางอากาศและการบินแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในช่วงบ่าย ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ กล่าวเปิดงานภาคอวกาศ และ ดร.ปกรณ์ อาภาพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ทิศทาง

เศรษฐกิจอวกาศของประเทศไทย” ก่อนเข้าสู่หัวข้อหลักงานสัมมนาในช่วงบ่ายเรื่อง “ความมั่นคงปลอดภัยทางอวกาศ” มีผู้นำเสนอดังนี้ รศ.ดร.ชูเกียรติ น้อยฉิม หัวข้อ “การได้สัญชาติของบุคคลที่เกิดในอวกาศ” คุณอาภาวดี นันตรี หัวข้อ “ความมั่นคงทางอวกาศและการกำกับกิจการอวกาศในประเทศไทย” คุณต่อองค์ อยู่ยอด หัวข้อ “Wolf Amendment: ปัญหาความสัมพันธ์ทางอวกาศระหว่างอเมริกาคือกับจีน” คุณณัฐวิทย์ วงศ์คีรี หัวข้อ “คู่มือกฎหมายกิจการอวกาศทางทหาร (MILAMOS)” คุณภัทรนรินทร์ อินโต หัวข้อ “ผลกระทบของขยะอวกาศต่อการจัดการจราจรในอวกาศ” และคุณกิจจาพัฒน์ เกศิรานนท์ หัวข้อ “ปัญหาการไม่มีกฎเกณฑ์กลางในการสอบสวนอุบัติเหตุทางอวกาศ”

งานประชุมวิชาการครั้งนี้ได้นำเสนอภาพรวมที่ครอบคลุมทั้งพัฒนาการและความท้าทายในกฎหมายอากาศและอวกาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเติบโตของเศรษฐกิจอวกาศ สำหรับผู้สนใจจะทำความเข้าใจในรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ และได้รับข้อมูลเชิงลึกจากงานนำเสนอเหล่านี้ สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากหนังสือรวมบทความงานสัมมนา